

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Ankara Sincan Organize Sanayi Bölgesi'nde otomotiv, tarım ve iş makinaları sektörlerinde çalışan firmalara döküm ve işlenmiş parça tedarikçisi olarak üretim yapan Erkunt Sanayi'ye ait fabrikalarda, döküm işleme üretiminden çıkan atıkların, hiçbir koruyucu önlem alınmadan fabrika arsasının ortasında bulunan açık alana döküldüğü; yapılan bilimsel analizlerde, bu atıkların içerisinde arsenik, antimon, kadmiyum, cıva ve kurşun gibi halk sağlığını ve çevre sağlığını doğrudan etkileyen tehlikeli ağır metaller bulunduğu yönünde ciddi iddialar basında yer almıştır. Uzmanlar; söz konusu tehlikeli metallerin, başta akciğerler ve kalp olmak üzere neredeyse insan vücudunda tüm hayati organları tehdit ettiğini belirtmektedir.

Atık yığınları, mevzuata aykırı biçimde açıkta tutulmaktadır. Atıklardan alınan örnekler üzerinde XRF cihazı ile yapılan elementel analizlerde, rehber limitlerin yüzlerce kat üzerine çıkan antimon ve krom değerleri tespit edilmiştir. Normal şartlarda 1 ppm (milyonda bir birim) sınırında olması gereken antimon miktarı, numunelerde 212.7 ppm olarak ölçülmüştür. Bu oran, yasal sınırın tam 212 katı bir kirlilik anlamına gelmektedir. Krom (Cr) değerleri de üst sınırı 100 ppm olması gerekirken, analiz sonuçlarında 5.530 ppm seviyesine ulaşarak rehber limitin 55 katına çıkmıştır. Arsenik (As) 10 ppm olan sınır değerini iki katından fazla (22.9 ppm), Baryum (Ba) 200 ppm olması gerekirken, 737 ppm ölçülmüştür. Üç farklı numune üzerinde yapılan karşılaştırmalı ağır metal analizinde topraktaki zehirli elementlerin temiz toprak sınırlarını aştığını göstermektedir.

Rüzgarla havaya karışan, yağmurla toprağa ve suya yayılan zehirli partiküller yalnızca işçileri değil, çevredeki fabrikaları ve bölgede yaşayan binlerce kişiyi de etkilemektedir. İşçiler vardiya arasında mola verirken, yemekhaneye giderken ya da servis saatini beklerken bu atıkların arasında bulunmak zorundadır. İşçilerin kıyafetlerine ve vücutlarına yapışan zehirli maddeler, evlere taşınarak, aileleri, çocukları ve yaşlıları da kapsayan bir halk sağlığı sorununa dönüşmektedir. Döküm işçilerinin alüminyum, arsenik, kadmiyum, kurşun, nikel ve cıva gibi canlı yaşamını olumsuz etkileyen metallerle sürekli temas halinde olduklarından astım, bronşit, pnömokonyoz, hipertansiyon, kalp kası hastalıkları, böbrek yetmezliği, sinir sistemi

bozuklukları, kısırlık ve bazı kanser türleriyle ilişkili olduğu bilinmektedir. İşçiler, fabrika içerisindeki zehirli döküm atıkların derhal kaldırılmasını, işçi sağlığına ve çevreye uygun, güvenli bir döküm atık sahası kurulmasını talep etmektedir.

Anayasa'nın 56. maddesi çevre sağlığını korumayı devletin yükümlülüğü olarak tanımlamıştır. Atıkların fabrika sahasında açıkta tutulması, Çevre Kanunu, Atık Yönetimi Yönetmeliği ve ilgili iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına aykırılık teşkil etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Ankara Sincan Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Erkunt Sanayi A.Ş.'nin tehlikeli fabrika atıklarını sahada açık tuttuğu iddiası Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Döküm tesislerine ilişkin Bakanlığınıza yapılmış herhangi bir başvuru bulunmakta mıdır? Bulunuyor ise bunların içeriği nedir ve başvuru değerlendirilmiş midir?
- 2- Ankara Sincan Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Erkunt Sanayi A.Ş.'nin açıkta tuttuğu fabrika atıklarının detaylı çevresel ve biyolojik analizleri ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak mıdır? Sonuçlar kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 3- Firma ile ilgili son 5 yıl içerisinde Bakanlığınız tarafından kaç adet çevresel denetim yapılmıştır? Bu denetimlerde mevzuata aykırı bir durum tespit edilmiş midir? Herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır?
- 4- Fabrika sahasında açık alanda depolanan döküm atıklarının, Atık Yönetimi Yönetmeliği'ne, Tehlikeli Atıkların Kontrolü'ne ve Çevre Kanunu'na göre değerlendirmesi yapılmakta mıdır?
- 5- Basında çıkan bilimsel analizlerle tespit edilen antimon, krom, arsenik ve diğer ağır metallerin rehber limitlerin üzerinde olduğu iddiası dikkate alınacak mıdır?
- 6- Bu atıkların toprak, yeraltı su varlıkları, hava ve halk sağlığına verdiği zararlar tespit edilecek midir?
- 7- Atıkların yarattığı kirliliğin fabrika işçileri ve bölgede yaşayan kişiler üzerinde yaratabileceği sağlık etkilerine ilişkin Sağlık Bakanlığı ve ilgili kurumlar ile ortak yürütülen bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
- 8- Sincan Organize Sanayi Bölgesi için bir denetim ve temizlik planınız var mıdır?
- 9- Çevrenin ve halk sağlığının korunması amacıyla döküm ve metal sanayi tesislerine yönelik bir çalışma yapacak mısınız?